

Npor. P. a npor. Š.:

Udávání cílů.

Otázka udávání cílů byla vždy problémem úspěšné součinnosti dělostřelectva s pěchotou. Při všech způsobech, které známe, dvě složky se uplatňovaly vždy v opačném smyslu: PŘESNOST a RYCHLOST. Dnešní bojiště bude poskytovat dělostřelci cíle často pohyblivé, ale téměř vždy rychle pomíjivé. Otázka času, který uplyne od udání cíle velitelem oddílu, styčným důstojníkem, nebo letcem do zahájení střelby bude otázkou účinnosti střelby vůbec, nebo její zbytečnosti. Zde je návrh na urychlení udávání cílů všemi orgány, které přicházejí v úvahu:

A. Vliv zamíření:

Z francouzských předpisů se vžil způsob zamíření oddílu společným směrníkem. Mimo nesporné přednosti technické a střelecké, tento způsob je neobyčejně vhodný pro dnešní pohyblivost boje. Protože ale tento způsob postrádá v zamíření Hlavního směru „Hlavní bod“, je, nebo mělo by být důsledkem tohoto zamíření pokračování v závislých francouzských metodách. (Vytýčení H. S. pozorovacího, práce s „rapporteur universel“ atd.) Nejen nezvyklé metody pro nás, ale hlavně jejich nevhodnost pro nynější pohyblivý boj a nevhodnost použitých pomůcek (dálkoměr) nás nutí k nějakému kompromisu mezi výhodami a nevýhodami těchto způsobů zamíření a další střelby.

Řešení:

1.) Zamíření oddílu společným směrníkem do společného hlavního směru možno použít jako H. S. čís. 1., který by byl zásadně k dispozici veliteli oddílu pro soustředění, pro spolupráci s letcem, styčným důstojníkem a sloužil by současně jako základ pro udávání cílů.

2.) Po provedení tohoto zamíření jako prvotního zamíření ihned po vjezdu baterie do palebného postavení (místo přibližného zamíření I. důst.), jednoduchou piktází provést zrychlené zastřílení vhodného bodu v pásmu činnosti baterie jako hlavního bodu a nové opravy na tento bod používat potom

č. 5/41

jako H. S. číslo 2., který by byl zásadně k dispozici veliteli baterie.

B. Vlastní udávání cílů

1.) Každý nadřízený a spolupracující orgán by měl ve své mapě vyneseny: palebné postavení a směrníky H. S. čís 1. všech baterií.

2.) Udání cíle by bylo provedeno:

- a) Odchytkou cíle od H. S. čís 1. a dálkou topografickou (polární souřadnice soustavy: pol — baterii, osa — H. S. čís. 1.) v „Návěsti“ (viz ad F.) a celým dělostřeleckým povelům (viz ad F.) pro příslušnou baterii podle pásma činnosti, ve kterém cíl leží.
Tím bude cíl přibližně určen na mapě i v terénu pro velitele baterie a současně baterii bude dán povel.
- b) Ihned po udání cíle, střelbou provedenou na povel udávajícího orgána přímo s palebnou baterií.
- c) Popisem cíle pro velitele příslušné baterie pro snadnější poznání cíle provedeným mezi povelům pro baterii a povelům „PAL“ (viz ad F.) Popis cíle může být doplňován mezi střelbou vzhledem k vypáleným ranám.

C. Provedení a úprava velení

1.) Jedno dělo v každé baterii (snad 4) je k dispozici, je-li vyžádáno, přímo na povel spolupracujícího orgána (ku příkladu letce).

2.) Tento orgán smí si vyžádat velení jen na cíle pomíjivé, když je nebezpečí zmaření cíle, ale vlastním rozhodnutím.

3.) Určené dělo přejde na povel tohoto orgána i tehdy, střílí-li baterie na jiný cíl.

- 4.) Střílí-li baterie na jiný cíl, pokračuje buď:
v případě jenom radiofonní sítě (viz ad D.) podle dispoice, kterou dostane jeden z velitelů čet od velitele baterie bez dalšího dočasného spojení s pozorovatelnou, jde-li o účinnou střelbu,
v případě jen radiofonní sítě na povel důstojníka pátrače, jde-li o střelbu při které je nutné předávání povelů. Povele budou předávány vždy po povelu spolupracujícího orgána a označeny: „povel pro první, druhé a třetí.“ Tyto povele budou předávány radiofonicky na stejné vlně. (viz ad D.),

č. 5/41

v případě normální sítě (mimo radiofonní spojení též telefonní střelecké vedení a zadní ústředna) na povel důstojníka pátrače po telefonním střeleckém vedení.

- 5.) Střelba na povel spolupracujícího orgána končí, jakmile velitel baterie hlásí „Cíl pochopen, přejímám velení“.
- 6.) V žádném případě nesmí tento orgán veletí celé baterii, leda že by byl velitelem baterie z nějakého důvodu k tomu vyzván. (Špatné pozorování.)
- 7.) Velitel příslušné baterie sleduje celou střelbu, aby pochopil co nejdříve cíl podle popisu a střelby.
- 8.) Velitel příslušné baterie sleduje, nebo si dá sledovat povely, aby okamžitě, kdy pochopí cíl mohl dále řídit střelbu.
- 9.) Nevidí-li spolupracující orgán cíl, hlásí to ihned před udáním cíle slovem „Nevidím“ a velitel baterie podle udání, popisu cíle a vypálení první rány řídí střelbu sám. Nevidí-li velitel příslušné baterie cíl vůbec, hlásí místo hlášení o pochopení cíle: „... (volací značka) ... nevidím — řídte střelbu sám, k dispozici ou (četa atd.)“

D. Spojení

1. Předpokladem tohoto udávání cílů je radiofonické spojení. (Radiotelegrafní spojení by dostačovalo, ale zpomalovalo by provoz.)

2.) Připojené náčrtky znázorňují příklady spolupráce:

Náčrt číslo 1. spolupráci s letcem za pouze radiofonního spojení.

Náčrt číslo 2. spolupráci se styčným důstojníkem za těchže podmínek.

Náčrt číslo 3. spolupráce s letcem za normální sítě.

Náčrt číslo 4. spolupráce se styčným za těchže podmínek.

3.) Náčrty znázorňují spojení v oddíle o třech bateriích, střední baterie společná pozorovatelná s velitelem oddílu, je-li jedna baterie odloučena, nemění se schema spojení.

4. Značky:

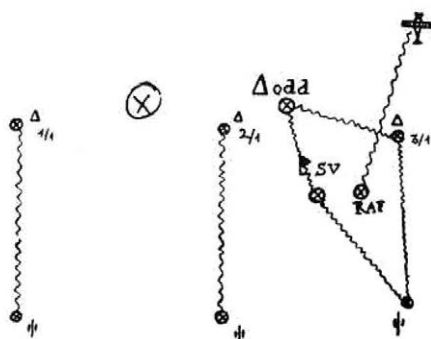
Radiostanice: - - - - - •

Telefonní stanice: - - - - - ☒

Radiookruh: - - - - - ~

Spojení s letcem. Síť radiofonní.

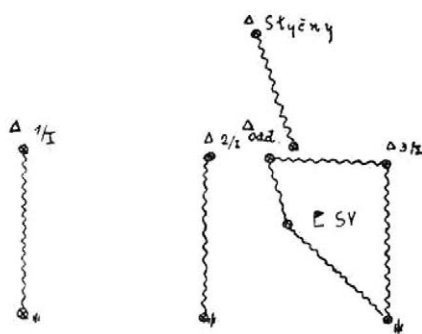
Legenda: Stanice SV vstupuje do okruhu baterií podle potřeby. Radiostanice dodaná RAF předává žádosti letce radiostanici SV, která je tlumočí a předá příslušné baterii. Žádosti letce mají přednostní právo.

Náčrt číslo 2.

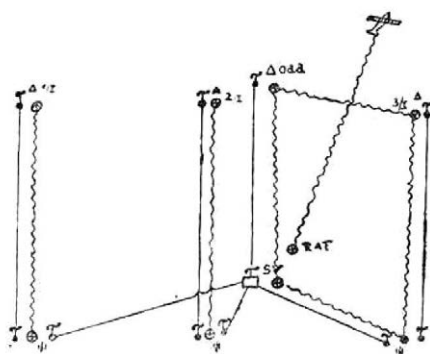
Spojení se styčným. Síť radiofonní.

Legenda: Radiostanice styčného důstojníka, chce-li vstoupiti do okruhu některé baterie uvědomí o tom radiostanici na pozorovatelně oddílu. Tím způsobem je o žádostech palby informován také velitel oddílu. Tato stanice funguje však pouze jako odposlouchací, aby nezdržovala provoz. Pouze v nezbytných případech vyžaduje vysvětlení nebo předává rozkazy velitele oddílu.

Náčrt číslo 3.

Spojení s letcem. Síť normální (zadní ústředna) Legenda: Při síti normální se zadní ústřednou je radiostanice korrespondují s letcem v prostoru palebného postavení a předává žádosti o palbu buď radiostanici SV (je-li SV v prostoru ústředny) nebo přímo ústředně, která předává zprávu telefonicky příslušné baterii. I. důst. v tomto případě použije radiofonického střeleckého spojení pro uvědomění velitele baterie o žádostech letce.

(Pokrač na str. 16)

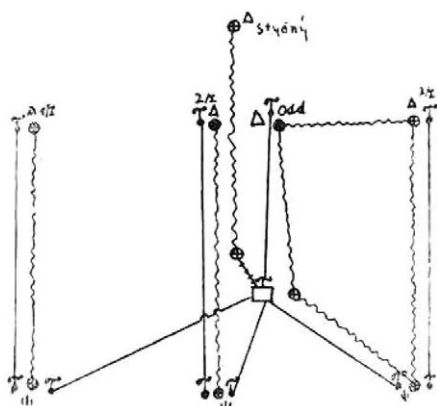
Střelecké telefonní vedení zůstává k dispozici pro řízení střelby zbytku baterie, který nespolupracuje s letcem. V případě, že radiostanice RAF předává zprávy radiostanici

SV zůstává případ náčrtu 1 stou výhodou, že není přerušováno řízení střelby zbytku baterie, které je nyní prováděno po střeleckém telefonním vedení.

Náčrt číslo 4.

Spojení se styčným. Síť normální (zadní ústř.). Případ zůstává jako případ náčrtu čis. 2 s těmito možnostmi: Stanice korrespondující je v prostoru ústředny a zapojí se do ústředny pomocí RC (remonte control) a stanice styčného nemusí se přeladovati do okruhu některé z baterií (velké urychlení).

Není-li stanice korrespondující se styčným v prostoru ústředny (obvykle), nastává případ náčrtu 2 s výhodou, že střelecké telefonní vedení je vyhraženo pro řízení střelby zbytku baterie.

(radiostanice zapojena do ústředny pomocí RC.)

E. Časová kalkulace:

Podle starých method:

Předpoklad: vyžádání palby styčným důstojníkem, zkrácená žádost o palbu, cíl udán mapovými souřadnicemi:

- 1.) čas k určení cíle styčným důstojníkem na mapě, vyčtení souřadnic a sestavení žádosti o palbu . . . 3 min.

- 2.) Čas k předání žádosti veliteli oddílu . . 3 min.

- 3.) Čas k určení cíle vel. oddílu a určení baterie 3 min.

Novou metodou:

Předpoklad: tentýž, cíl udán jak vysvětleno:

Totéž, místo sestavení žádosti, sestavení povelu . 3 min.

odpadá . . . 0 min.

odpadá . . . 0 min.

- č. 5/41
- 4.) Čas k předání cíle
baterii 2 min. odpadá 0 min.
 - 5.) Čas k určení cíle vel.
bat. 2 min. odpadá, provedeno
během střelby . . 0 min.
 - 6.) Doba potřebná k ur-
čení prvků na cíl a odpadá, žádost o
sestavení povelu . . 5 min. palbu je již zároveň
povelem 0 min.
 - 7.) Čas k předání palebné
baterii a k postavení
povelu v baterii . . 2 min. totéž 2 min.

Celkem . . 20 min. 5 min.
Poznámka: Obě kalkulace jsou uvažovány za příznivých
podmínek.

F. Příklad a povelová technika:

Předpoklad: Styčný důstojník zjistil cíl a určil, v pásmu
které baterie leží. Změřil odchylku od H. S. čís. 1. a dálku,
sestavil povel a volá příslušnou baterii.

Spojení: Pouze radiofonní síť, baterie střílí účinnou
střelbu. (Případ nepříznivý) Viz náčrt čís. 2.

Volací značky zúčastněných stanic:

Styčný důstojník. Oskar
Velitel baterie na pozorovatelně . Martin
Palebné postavení Ludvík

1. Styčný: Halo Martin, Ludvík zde Oskar. Mám pro vás
cíl. Vidím. 04. na můj povel, přepínám.
2. Velitel baterie: Halo Oskar zde Martin rozumím. Čekejte.
(Baterie právě střílí.)
3. Palebné postavení: Halo Oskar zde Ludvík, rozumím.
Čekejte.
4. Vel. bat.: Halo Ludvík zde Martin 1. 2. a 3. na povel
velitele čety, střelba řadová z prava, kadence 2, trvání 8.
Přepínám.
5. Pal. post.: Halo Martin zde Ludvík 1. 2. a 3. na povel
velitele čety, střelba řadová z prava, kadence 2, trvání 8.
Přepínám.
6. Vel. bat.: Halo Ludvík zde Martin, správně. Čekejte.

č. 5/41

7. Vel. bat.: Halo Oskar, zde Martin, Martin a Ludvík připraven. Přepínám.
8. Styčný: Halo Martin, Ludvík, zde Oskar, Návěští H. S. strana 220 více, dál. 42, povel, H. S. 1. s. 220 více, libela plus 5, gr. vz. MK I., zapalovač dlouhý, 1 rána, dá 42. Opakuje Ludvík. Přepínám.
9. Vel. bat.: Halo Oskar, zde Martin, rozumím, přepínám.
10. Pal. bat.: Halo Oskar, zde Ludvík, Opakuji: Návěští: H. S. 1. s. 220 více, povel H. S. 1. s. 220 více, libela plus 5, gr. vz. MK I., zapalovač dlouhý, 1 rána, dá 42. Přepínám.
11. Styčný: Halo Martin, Ludvík, zde Oskar, správně. Popis cíle: Lesík spodní pravý okraj, vpravo táhnoucí se mez, na ní kul, Martin opakuje, přepínám.
12. Vel. bat.: Halo Oskar, zde Martin, popis cíle, lesík, spodní pravý okraj, vpravo táhnoucí se mez, na ní kul, přepínám.
13. Pal. bat.: Halo Oskar, zde Ludvík, rozuměl, čekejte baterie připravena, přepínám.
14. Styčný: Halo Martin, Ludvík, zde Oskar, správně, „Pal“, přepínám.
15. Pal. post.: Halo Oskar, zde Ludvík, čtvrté vypálilo. Přepínám.
16. Styčný: Halo Ludvík, zde Oskar s 40 více, dá 46, pal.
17. Pal. post.: Halo Oskar, zde Ludvík, čtvrté vypálilo. Přepínám.
18. Vel. bat.: Halo Oskar, zde Martin. Cíl pochopen, přejímám velení.
Poznámky: ad 2 a 3 velitel baterie a palebné postavení dávají styčnému důstojníkovi znamení „čekejte,“ protože baterie právě střílí a velitel baterie musí vydat rozkazy pro pokračování této střelby.
ad 4-6 odpadá, kdyby baterie nestřílela právě jinou střelbu.
ad 8 návěští jest dáno proto, aby velitel baterie ihned mohl vyhodnotit cíl a nečekat až do povelu dálka.
ad 10 Opakuje proto jen Ludvík (pal. bat.), poněvadž se ho týká celý povel. Velitel baterie jen naslouchá a kontroluje.

č. 5/41
G. Závěr a kritika

1. Výhody: Rychlost. Ušetří se mnoho času předáváním a vyhodnocováním žádosti u jednotlivých velitelů.
Použitelnost závislá pouze na spojení, jinak možné v každém případě.
Přesnost, protože i při nejpovšechnějším zanesení palebného postavení a při nemožnosti přesné práce (letec, styčný) přesnost udání je zvětšena ukázáním cíle střelbou nebo aspoň jednou ranou.
Všeobecnost použití jak pro velitele oddílu tak pro styčného a letce.
Zjednodušení, není potřeba žádných zvláštních domluv, náčrtů a údajů. Údaje o postavení baterií a směrnicích jejich střelby jsou všeobecnou podmínkou pro práci styčného důstojníka, letce a t. d.
2. Nevýhody: Porušení systému velení a s tím spojené obtíže ve spojení.
Nutnost souhry mezi zúčastněnými orgány.
Tyto nevýhody dají se odstranit, protože nejsou zásadního rázu. Naproti tomu, zásadního rázu je splnění úkolu, které je jistě velmi sporné při zdoluhavých methodách. Je-li tvrzeno, že v moderním boji je úloha dělostřelectva a jeho význam zmenšován, přizpůsobme se novým podmínkám a dosáhneme opaku.